

॥ तैत्तिरीय संहिता ॥

॥ तृतीयः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां तृतीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः ॥

अग्ने॑ तेज॑स्विन्तेज॒स्वी त्वं दे॒वेषु॑ भूया॒स्तेज॑स्वन्त॒म्मामायु॑ष्मन्तं
वर्च॑स्वन्त॒म्मनु॑ष्येषु कुरु दी॒क्षायै॑ च त्वा॒ तप॑सश्च तेज॑से जुहोमि
तेजो॑विद॑सि तेजो॑ मा॒ मा हा॑सीन्माऽहं तेजो॑ हा॒सिषं॑ मा मां तेजो॑
हासी॑दिन्द्रो॒जस्वि॑न्नो॒जस्वी त्वं दे॒वेषु॑ भूया॒ ओज॑स्वन्त॒म्मामायु॑ष्मन्तं
वर्च॑स्वन्त॒म्मनु॑ष्येषु कुरु ब्रह्म॑णश्च त्वा क्ष॒त्रस्य॑ च (१)

ओज॑से जुहोम्यो॒जोवि॑दस्यो॒जो मा॒ मा हा॑सीन्माहमो॒जो
हा॒सिषं॑ मा मामो॒जो हा॑सी॒त्सूर्य॑ भ्राजस्विन्भ्राज॒स्वी त्वं दे॒वेषु॑ भूया॒
भ्राज॑स्वन्त॒म्मामायु॑ष्मन्तं वर्च॑स्वन्त॒म्मनु॑ष्येषु कुरु वा॒योश्च॑ त्वाऽपां
च भ्राज॑से जुहोमि सुव॑र्विद॑सि सुव॑र्मा मा हा॑सीन्माह॑ सुव॑र्हा॒सिषं॑
मा मा॑ सुव॑र्हासीन्मयि॑ मे॒धाम्मयि॑ प्र॒जाम्मय्य॑ग्निस्तेजो॑ दधातु
मयि॑ मे॒धाम्मयि॑ प्र॒जाम्मयीन्द्र॑ इन्द्रि॒यं द॑धातु मयि॑ मे॒धाम्मयि॑
प्र॒जाम्मयि॑ सूर्यो॑ भ्राजो॑ दधातु॥ (२)

क्षत्रस्य च मयि त्रयोविंशतिश्च॥ [१]

वा॒युर॑हिं॒कर्ता॑ऽग्निः प्र॑स्तो॒ता प्र॒जाप॑तिः साम् बृह॑स्पतिरु॒द्गाता॑

विश्वे देवा उपगातारो मरुतः प्रतिहर्तार इन्द्रो निधनं ते देवाः
 प्राणभृतः प्राणम्मयि दधत्वेतद्वै सर्वमध्वर्युरुपाकुर्वन्नुद्रातृभ्य
 उपाकरोति ते देवाः प्राणभृतः प्राणम्मयि दधत्वित्याहेतदेव
 सर्वमात्मन्धत्त इडा देवहर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि
 शःसिषद्विश्वे देवाः (३)

सूक्तवाचः पृथिवि मातर्मा मां हिंसीर्मधुं मनिष्ये
 मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि मधुं वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो
 वाचमुद्यासः शुश्रूषेण्याम्मनुष्येभ्यस्तम्मा देवा अवंतु शोभायै
 पितरोऽनु मदन्तु॥ (४)

शःसिषद्विश्वे देवा अष्टाविंशतिश्च॥ [२]

वसंवस्त्वा प्र वृहन्तु गायत्रेण छन्दसाऽग्नेः प्रियम्पाथ
 उपैहि रुद्रास्त्वा प्र वृहन्तु त्रैष्टुभेन छन्दसेन्द्रस्य प्रियम्पाथ
 उपैह्यादित्यास्त्वा प्र वृहन्तु जागतेन छन्दसा विश्वेषां देवानां
 प्रियम्पाथ उपैहि मान्दासु ते शुक्र शुक्रमा धूनोमि भन्दनासु
 कोतनासु नूतनासु रेशीषु मेषीषु वाशीषु विश्वभृत्सु माध्वीषु
 ककुहासु शक्ररीषु (५)

शुक्रासु ते शुक्र शुक्रमा धूनोमि शुक्रं ते शुक्रेण गृह्णाम्यहो
 रूपेण सूर्यस्य रश्मिभिः। आऽस्मिन्नुग्रा अचुच्यवुर्दिवो धारा
 असश्चत। ककुहः रूपं वृषभस्य रोचते बृहत्सोमः सोमस्य

पुरो॒गाः शु॒क्रः शु॒क्रस्य॑ पुरो॒गाः। यत्ते॑ सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम॒ जागृ॑वि॒ तस्मै॑
ते सोम॒ सोमा॑य॒ स्वाहो॑शित्कं दे॒व सोम॑ गाय॒त्रेण॑ छन्द॑साऽग्नेः (६)

प्रि॒यम्पा॒थो अ॒पीहि॑ व॒शी त्वं दे॒व सोम॑ त्रैष्टु॑भेन॒ छन्द॑सेन्द्र॒स्य
प्रि॒यम्पा॒थो अ॒पीह्य॑स्म॒त्सखा॒ त्वं दे॒व सोम॑ जागृ॑तेन॒ छन्द॑सा
विश्वे॑षां दे॒वानां॑ प्रि॒यम्पा॒थो अ॒पीह्या॑ नः प्रा॒ण ए॑तु॒ परा॑वत॒
आन्तरि॑क्षाद्वि॒वस्परि॑। आयुः॑ पृथि॒व्या अ॒ध्यमृ॑तम॒सि प्रा॑णाय॒ त्वा।
इन्द्रा॑ग्नी मे॒ वर्चः॑ कृणुतां॒ वर्चः॑ सोमो॒ बृह॑स्पतिः। वर्चो॑ मे॒ विश्वे॑
दे॒वा वर्चो॑ मे॒ धत्त॑मश्विना। द॒धन्वे॑ वा॒ यदी॑मनु॒ वोच॑द्व॒ह्माणि॑ वेरु॒
तत्। परि॒ विश्वा॑नि॒ काव्या॑ ने॒मिश्च॑क्रमि॒वाभव॑त्॥ (७)

शक्रोप्वग्नेर्बृहस्पतिः पञ्चविंशतिश्च॥

[३]

ए॒तद्वा अ॒पां ना॑म॒धेयं॑ गुह्यं॒ यदा॑धा॒वा मा॒न्दा॑सु ते शु॒क्र शु॒क्रमा॑
धू॒नोमी॒त्याहा॒पामे॒व ना॑म॒धेये॑न॒ गुह्ये॑न दि॒वो वृ॑ष्टि॒मव॑ रुन्धे शु॒क्रं
ते शु॒क्रेण॑ गृह्णामी॒त्याहै॒तद्वा अ॒हो रू॒पं य॒द्रात्रिः॑ सू॒र्यस्य॑ र॒श्मयो॑
वृ॒ष्ट्या ई॒शते॑ऽहं ए॒व रू॒पेण॑ सू॒र्यस्य॑ र॒श्मिभिर्दि॒वो वृ॑ष्टिं च्यावय॒त्या-
ऽस्मि॑न्नु॒ग्राः (८)

अ॒चु॒च्यवृ॒रित्या॑ह यथाय॒जुरे॒वैतत्क॑कुह॒रू॒पं वृ॑ष॒भस्य॑ रोचते
बृ॒हदि॒त्याहै॒तद्वा अ॑स्य ककुह॒रू॒पं यद्वृ॑ष्टीं रू॒पेणै॒व वृ॑ष्टि॒मव॑ रुन्धे
यत्ते॑ सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम॒ जागृ॑वी॒त्याहै॑ष ह॒ वै ह॒विषा॑ ह॒विर्य॑जति॒ यो-
ऽदा॑भ्यं गृही॒त्वा सोमा॑य जुहोति॒ परा॑ वा ए॒तस्या॑युः प्रा॒ण ए॑ति (९)

योऽश्शुं गृह्णात्या नः प्राण एतु परावत इत्याहायुरेव
 प्राणमात्मन्धत्तेऽमृतमसि प्राणाय त्वेति हिरण्यमभि व्यनित्यमृतं
 वै हिरण्यमायुः प्राणोऽमृतैर्नैवायुरात्मन्धत्ते शतमानं भवति शतायुः
 पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठत्यप उप स्पृशति भेषजं
 वा आपो भेषजमेव कुरुते॥ (१०)

उग्रा एत्याप्स्मिणि च॥ [४]

वायुरसि प्राणो नाम सवितुराधिपत्येऽपानं मे दाश्चक्षुरसि
 श्रोत्रं नाम धातुराधिपत्य आयुर्मे दा रूपमसि वर्णो नाम
 बृहस्पतेराधिपत्ये प्रजां मे दा ऋतमसि सत्यं नामेन्द्रस्याधिपत्ये
 क्षत्रं मे दा भूतमसि भव्यं नाम पितृणामाधिपत्येऽपामोषधीनां
 गर्भं धा ऋतस्य त्वा व्योमन ऋतस्य (११)

त्वा विभूमन ऋतस्य त्वा विधर्मण ऋतस्य त्वा सत्यायुर्तस्य
 त्वा ज्योतिषे प्रजापतिर्विराजमपश्यत्तया भूतं च भव्यं चासृजत
 तामृषिभ्यस्तिरोऽदधात्तां जमदग्निस्तपसाऽपश्यत्तया वै स
 पृथ्वीन्कामानसृजत तत्पृथ्वीनां पृथिव्यम् यत्पृथ्व्यो गृह्यन्ते पृथ्वीनेव
 तैः कामान् यजमानोऽवं रुन्धे वायुरसि प्राणः (१२)

नामेत्याह प्राणापानावेवाव रुन्धे चक्षुरसि श्रोत्रं
 नामेत्याहायुरेवाव रुन्धे रूपमसि वर्णो नामेत्याह प्रजामेवाव
 रुद्ध ऋतमसि सत्यं नामेत्याह क्षत्रमेवाव रुन्धे भूतमसि भव्यं

नामेत्याह पशवो वा अपामोषधीनां गर्भः पशूनेव (१३)

अव रुन्ध एतावद्वै पुरुषम्परितस्तदेवाव रुन्ध ऋतस्य
त्वा व्योमन इत्याहेयं वा ऋतस्य व्योमेमामेवाभि जयत्यृतस्य
त्वा विभूमन इत्याहान्तरिक्षं वा ऋतस्य विभूमान्तरिक्षमेवाभि
जयत्यृतस्य त्वा विधर्मण इत्याह द्यौर्वा ऋतस्य विधर्म दिवमेवाभि
जयत्यृतस्य (१४)

त्वा सत्यायेत्याह दिशो वा ऋतस्य सत्यं दिश एवाभि
जयत्यृतस्य त्वा ज्योतिष इत्याह सुवर्गो वै लोक ऋतस्य
ज्योतिः सुवर्गमेव लोकमभि जयत्येतावन्तो वै देवलोकास्तानेवाभि
जयति दश सम्पद्यन्ते दशाक्षरा विराडन्न विराड्विराज्येवान्नाद्ये
प्रति तिष्ठति॥ (१५)

व्योमन ऋतस्य प्राणः पशूनेव विधर्म दिवमेवाभि जयत्यृतस्य षड्वितारिंशच्च॥ [५]

देवा वै यद्यज्ञेन नावारुन्धत तत्परैरवारुन्धत तत्पराणां
परत्वम् यत्परै गृह्यन्ते यदेव यज्ञेन नावरुन्धे तस्यावरुद्धै
यम्प्रथमं गृह्णातीममेव तेन लोकमभि जयति यं द्वितीयमन्तरिक्षं
तेन यं तृतीयममुमेव तेन लोकमभि जयति यदेते गृह्यन्त एषां
लोकानामभिजित्यै (१६)

उत्तरेष्वहःस्वमुतोऽर्वाञ्चो गृह्यन्तेऽभिजित्यैवेमाँल्लोकान्पुनरिमं
लोकम्प्रत्यवरोहन्ति यत्पूर्वेष्वहःस्वितः पराञ्चो गृह्यन्ते तस्मादितः
पराञ्च इमे लोका यदुत्तरेष्वहःस्वमुतोऽर्वाञ्चो गृह्यन्ते तस्मादमुतो-

ऽर्वां च इमे लोकास्तस्मादयातयाम्नो लोकान्मनुष्या उप
जीवन्ति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्मात्सत्यादद्ध्य ओषधयः
सम्भवन्त्योषधयः (१७)

मनुष्याणामन्नं प्रजापतिं प्रजा अनु प्र जायन्त इति
परानन्विति ब्रूयाद्यद्गृह्णात्यद्ध्यस्त्वौषधीभ्यो गृह्णामीति तस्मादद्ध्य
ओषधयः सम्भवन्ति यद्गृह्णात्योषधीभ्यस्त्वा प्रजाभ्यो गृह्णामीति
तस्मादोषधयो मनुष्याणामन्नम् यद्गृह्णाति प्रजाभ्यस्त्वा प्रजापतये
गृह्णामीति तस्मात्प्रजापतिं प्रजा अनु प्र जायन्ते॥ (१८)

अभिजित्या ओषधयोऽष्टाचत्वारिंशच्च॥ [६]

प्रजापतिर्देवासुरानसृजत् तदनु यज्ञोऽसृज्यत यज्ञं छन्दांसि
ते विष्वश्चो व्यक्रामन्त्सोऽसुराननु यज्ञोऽपाक्रामद्यज्ञं छन्दांसि
ते देवा अमन्यन्तामी वा इदमभूवन् यद्वयं स्म इति ते
प्रजापतिमुपाधावन्त्सोऽब्रवीत्प्रजापतिश्छन्दसां वीर्यमादाय तद्वः
प्र दास्यामीति स छन्दसां वीर्यम् (१९)

आदाय तदेभ्यः प्रायच्छत्तदनु छन्दांस्यपाक्रामच्छन्दांसि
यज्ञस्ततो देवा अभवन्परासुरा य एवं छन्दसां वीर्यं वेदा श्रावयास्तु
श्रौषड्यज्ञ ये यजामहे वषट्कारो भवत्यात्मना पराऽस्य भ्रातृव्यो
भवति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्मै कर्मध्वर्युरा श्रावयतीति छन्दसां
वीर्यायेति ब्रूयादेतद्वै (२०)

छन्दसां वीर्यमा श्रावयास्तु श्रौषड्यज ये यजामहे वषट्कारो
 य एवं वेद् सवीर्यैरेव छन्दोभिरर्चति यत्किं चार्चति यदिन्द्रो
 वृत्रमहन्नमेध्यं तद्यद्यतीनपावपदमेध्यं तदथ कस्मादैन्द्रो यज्ञ आ
 सऽस्थातो रित्याहुरिन्द्रस्य वा एषा यज्ञिया तनूर्यद्यज्ञस्तामेव
 तद्यजन्ति य एवं वेदोपैनं यज्ञो नमति॥ (२१)

स छन्दसां वीर्यं वा एव तदष्टौ च॥ [७]

आयुर्दा अग्ने हविषो जुषाणो घृतप्रतीको घृतयोनिरेधि।
 घृतम्पीत्वा मधु चारु गव्यं पितेवं पुत्रमभि रक्षतादिमम्। आ वृश्च्यते
 वा एतद्यजमानोऽग्निभ्यां यदेनयोः शृतंकृत्याथान्यत्रावभृथमवैत्यायुर्दा
 अग्ने हविषो जुषाण इत्यवभृथमवैष्यञ्जुहयादाहुत्यैवैनौ शमयति
 नार्तिमाच्छति यजमानो यत्कुसीदम् (२२)

अप्रतीतुम्मयि येन यमस्य बलिना चरामि। इहैव
 सन्निरवदये तदेतत्तदग्ने अनृणो भवामि। विश्वलोप विश्वदावस्य
 त्वासञ्जुहोम्यग्धादेकोऽहुतादेकः समसनादेकः। ते नः कृण्वन्तु
 भेषजं सदः सहो वरेण्यम्। अयं नो नभसा पुरः सऽस्फानो
 अभि रक्षतु। गृहाणामसंमत्यै बहवो नो गृहा असन्। स त्वं
 नः (२३)

नभसस्पृत् ऊर्जं नो धेहि भद्रया। पुनर्नो नष्टमा कृधि
 पुनर्नो रयिमा कृधि। देवं सऽस्फान सहस्रपोषस्यैशिषे स नो

रा॒स्वाज्या॑निः रा॒यस्पोषः॑ सु॒वीर्यः॑ संव॒त्स॒रीणाः॑ स्व॒स्तिम्।
अ॒ग्नि॒र्वाव॑ य॒म इ॒यं य॒मी कु॒सीदं॑ वा ए॒तद्य॑मस्य॒ यज॑मान॒ आ द॑त्ते
यदोष॑धीभिर्वेदिः॑ स्तृणाति॒ यदनु॑पौष्य॒ प्रया॒याद्री॑वब॒द्धमे॑नम् (२४)

अ॒मुष्मि॑ल्लोके ने॒नीये॒रन् यत्कु॒सीद॑मप्र॒तीत्त॑म्मयीत्युपौषती॒हैव॑
सन् य॒मं कु॒सीदं॑ निरव॒दाया॑नृणः सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति॒ यदि॑ मि॒श्रमि॑व
चरे॑दञ्जलिना॒ सक्तू॑न्प्रदा॒व्यं जुहु॑यादे॒ष वा अ॒ग्निर्वै॑श्वान॒रो यत्प्र॑दा॒व्यः
स ए॒वैनः॑ स्वदय॒त्यह्ना॑ वि॒धान्या॑मेकाष्ट॒काया॑मपू॒षं चतुः॑शरावम्प॒क्त्वा
प्रा॒तरे॒तेन॑ कक्ष॒मुपौ॑षेद्यदि॑ (२५)

द॒हति॑ पु॒ण्य॒समं॑ भवति॒ यदि॑ न द॒हति॑ पा॒प॒समं॑मे॒तेन॑
ह स्म॒ वा ऋ॒षयः॑ पु॒रा वि॒ज्ञाने॑न दी॒र्घस॒त्रमु॑प॒ यन्ति॑ यो वा
उ॒प॒द्र॒ष्टार॑मु॒प॒श्रो॒तार॑मनु॒ख्या॒तार॑ वि॒द्वान् यज॑ते॒ सम॒मुष्मि॑ल्लो॒क
इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॒तेऽग्नि॒र्वा उ॒प॒द्र॒ष्टा वा॒युरु॑प॒श्रो॒ताऽऽदि॒त्योऽनु॒ख्या॒ता
तान् य ए॒वं वि॒द्वान् यज॑ते॒ सम॒मुष्मि॑ल्लो॒क इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॒तेऽयं॑
नो न॑भ॒सा पु॒रः (२६)

इत्या॑हाऽग्निर्वै नभ॑सा पु॒रोऽग्नि॑मे॒व तदा॑है॒तन्मे॑ गोपा॒येति॑ स
त्वं नो॑ नभ॒सस्प॑त॒ इत्या॑ह वा॒युर्वै नभ॑स॒स्पति॑र्वा॒युमे॒व तदा॑है॒तन्मे॑
गोपा॒येति॑ दे॒व सः॑स्फा॒नेत्या॑हासौ वा आ॒दि॒त्यो दे॒वः सः॑स्फा॒न
आ॒दि॒त्यमे॒व तदा॑है॒तन्मे॑ गोपा॒येति॑॥ (२७)

ए॒तं यु॒वा॒नं॒ परि॑ वो द॒दामि॑ ते॒न॒ क्रीड॑न्तीश्चरत प्रियेण॑। मा नः॑
शा॒प्त ज॒नुषा॑ सु॒भागा॑ रा॒यस्पोषे॑ण॒ समि॑षा म॒देम॑। नमो॑ महि॒म्न उ॒त
चक्षु॑षे ते॒ मरु॑ताम्पित॒स्तद॑हं गृ॒णामि॑। अनु॑ मन्यस्व सु॒यजा॑ यजाम॒
जुष्टं॑ दे॒वाना॑मि॒दम॑स्तु ह॒व्यम्। दे॒वाना॑मेष॒ उप॑नाह आ॒सीद॑पां गर्भ॒
ओष॑धीषु न्य॒क्तः। सोम॑स्य द्र॒प्सम॑वृणीत पू॒षा (२८)

बृ॒हन्न॑द्रि॒रभ॑वत्तदे॒षाम्। पि॒ता व॒त्सना॑म्पति॒रघ्नि॑याना॒मथो॑ पि॒ता
म॒हता॑ गर्ग॒राणाम्। व॒त्सो ज॒रायु॑ प्रति॒धुक्पी॒यूषं॑ आ॒मिक्षा॑ मस्तु॒
घृ॒तम॑स्य॒ रेतः॑। त्वां गा॒वोऽवृ॑णत रा॒ज्याय॑ त्वा॒ ह॒वन्त॑ म॒रुतः॑
स्व॒र्काः। वर्ष्म॑न्क्ष॒त्रस्य॑ क॒कुभि॑ शि॒श्रिया॑णस्ततो॑ न उ॒ग्रो वि भ॑जा॒
वसू॑नि। व्यृ॒द्धेन॒ वा ए॒ष प॒शुना॑ यजते॒ यस्यै॑तानि॒ न क्रि॑यन्त॑ ए॒ष
ह॒ त्वै॒ समृ॑द्धेन यजते॒ यस्यै॑तानि॒ क्रि॑यन्ते॑॥ (२९)

पू॒षा क्रि॑यन्त॑ ए॒षोऽष्टौ॑ च॥ [९]

सू॒र्यो दे॒वो दि॒विष॑द्भ्यो॒ धा॒ता क्ष॒त्राय॑ वा॒युः प्र॒जाभ्यः॑।
बृ॒हस्प॑ति॒स्त्वा प्र॒जाप॑तये॒ ज्योति॑ष्मतीं जुहोतु। यस्या॑स्ते
हरि॑तो॒ गर्भो॑ऽथो॒ योनि॑र्हरि॒ण्ययी॑। अङ्गा॒न्यहु॑ता॒ यस्यै॑ तां दे॒वैः
सम॑जीगमम्। आ वर्त॑न वर्तय॒ नि नि॑वर्तन वर्तयेन्द्र॑ न॒र्दबु॑द।
भू॒म्याश्च॑त॒स्रः प्र॑दिश॒स्ताभि॑रा वर्त॑या पुनः॑। वि ते॑ भि॒नद्भि॑ त॒करीं॑
वि योनिं॑ वि ग॒वीन्यौ॑। वि (३०)

मा॒तरं॑ च पु॒त्रं च॒ वि गर्भं॑ च ज॒रायु॑ च। ब॒हिस्ते॑ अस्तु बा॒लिति॑।

उ॒रु॒द्र॒प्सो वि॒श्वरूप॑ इ॒न्दुः प॒वं॒मानो॑ धी॒रं आ॒नञ्ज॑ गर्भ॒म्। ए॒क॒पदी॑
द्वि॒पदी॑ त्रि॒पदी॑ चतु॑ष्पदी पञ्च॒पदी॑ षट्पदी सप्त॑पद्यष्टा॒पदी॑ भुव॒नानु॑
प्रथ॒ताꣳ स्वाहा॑। म॒ही द्यौः पृथि॒वी च॑ न इ॒मं य॒ज्ञमि॑मिक्षताम्।
पि॒पृतां॑ नो॒ भरी॑मभिः॥ (३१)

ग्वीन्यौ वि चतुश्चत्वारिंशच्च॥ [१०]

इ॒दं वा॑मा॒स्ये ह॒विः प्रि॒यमि॑न्द्राबृहस्पती। उ॒क्थ॑म्मदंश्च शस्यते।
अ॒यं वां॑ परि॑ षिच्यते सोमं इन्द्राबृहस्पती। चारु॑र्मदाय पीतये।
अ॒स्मे इ॑न्द्राबृहस्पती र॒यिं ध॑त्तꣳ शत॒ग्विन॑म्। अ॒श्वाव॑न्तꣳ
सह॒स्रिण॑म्। बृह॒स्पति॑र्नः परि॑ पातु प॒श्चादु॑तोत्तर॒स्मादध॑रादघा॒योः।
इ॒न्द्रः पु॒रस्ता॑दुत म॒ध्यतो॑ नः सखा॒ सखि॑भ्यो वरि॑वः कृ॒णोतु॑। वि
ते वि॒ष्वग्वा॑त॒जूता॑सो अ॒ग्ने भा॑मांसः (३२)

शु॒चे शु॑चयश्चरन्ति। तुवि॒म्र॒क्षासो॑ दि॒व्या न॑वंग्वा॒ वना॑ वनन्ति
धृष॒ता रु॒जन्तः॑। त्वा॒म॒ग्ने मा॑नु॒षीरी॑डते वि॒शो हो॒त्रावि॑दं वि॒विचि॑ꣳ
रत्न॒धात॑मम्। गुहा॒ सन्तꣳ सु॒भग॑ वि॒श्वदर्श॑तं तुविष्म॒णसꣳ सु॒यजं॑
घृ॒त॒श्रिय॑म्। धा॒ता द॑दातु नो र॒यिमी॑शा॒नो जग॑त॒स्पतिः॑। स नः॑
पूर्णे॑न वावनत्। धा॒ता प्र॒जाया॑ उ॒त रा॒य ई॒शे धा॑तेदं वि॒श्वम्भु॑वं
ज॒जान॑। धा॒ता पु॒त्रं यज॑मानाय॒ दाता॑ (३३)

तस्मा॑ उ ह॒व्यं घृ॒तव॑द्विधेम। धा॒ता द॑दातु नो र॒यिम्प्राची॑
जी॒वातु॑मक्षिताम्। व॒यं दे॒वस्य॑ धीमहि सु॒मतिꣳ स॒त्यरा॑धसः। धा॒ता

ददातु दाशुषे वसूनि प्रजाकामाय मीदुषे दुरोणे। तस्मै देवा
अमृताः सं व्ययन्तां विश्वे देवासो अदितिः सजोषाः। अनु नो-
ऽद्यानुमतिर्यज्ञं देवेषु मन्यताम्। अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे
मयः। अन्विदनुमते त्वम् (३४)

मन्यासै शं च नः कृधि। क्रत्वे दक्षाय नो हिनु प्र ण आयूँषि
तारिषः। अनु मन्यतामनुमन्यमाना प्रजावन्तः रयिमक्षीयमाणम्।
तस्यै वयः हेडंसि मापि भूम सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु।
यस्यामिदम्प्रदिशि यद्विरोचतेऽनुमतिं प्रति भूषन्त्यायवः। यस्या
उपस्थ उर्वन्तरिक्षः सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु (३५)

राकामहः सुहवाः सुष्टुती हुवे शृणोतु नः सुभगा
बोधतु त्वना। सीव्यत्वपः सूच्याऽच्छिद्यमानया ददातु वीरः
शतदायमुक्थ्यम्। यास्ते राके सुमतयः सुपेशसो याभिर्ददासि
दाशुषे वसूनि। ताभिर्नो अद्य सुमना उपागहि सहस्रपोषः
सुभगे रराणा। सिनीवालि या सुपाणिः। कुहूमहः सुभगा
विद्वानापसमस्मिन् यज्ञे सुहवा जोहवीमि। सा नो ददातु
श्रवणम्पितृणां तस्यास्ते देवि हविषा विधेम। कुहूर्देवानाममृतस्य
पत्नी हव्या नो अस्य हविषश्चिकेतु। सं दाशुषे किरतु भूरि वामः

रायस्पोषं चिकितुषे दधातु॥ (३६)

भामांसो दाता त्वमन्तरिक्षं सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु श्रवणं चतुर्विंशतिश्च॥—[११]

वि वा एतस्या वायो इमे वै चित्तश्चाग्निर्भूतानां देवा वा अभ्यातानानृतापाङ्गाष्ट्रकांमाय देविकां वास्तौष्पते त्वमग्ने बृहदेकादश॥—[१२] वि वा एतस्येत्याह मृत्युर्गन्धर्वोऽव रुन्धे मध्यतस्त्वमग्ने बृहथ्पद्वत्वारिंशत्॥४६॥ वि वा एतस्य प्रियासः॥

This PDF was downloaded from <http://stotrasamhita.github.io>.

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>